

Study Programme: Језик, књижевност, култура		
Course Unit Title: Језик и култура		
Course Unit Code: 21СФ025		
Name of Lecturer(s): Гордана Штрбац		
Type and Level of Studies: ОАС		
Course Status (compulsory/elective): изборни		
Semester (winter/summer): зимски		
Language of instruction: српски језик		
Mode of course unit delivery (face-to-face/distance learning):		
Number of ECTS Allocated: 3		
Prerequisites: нема		
Course Aims: Усвајање теоријских знања о језику и његовом специфичном односу према култури.		
Learning Outcomes: Оспособљеност за примену стечених теоријских знања у наставној пракси или даљим истраживањима.		
Syllabus: <i>Теоријска настава:</i> 1. Језик: дефиниција и његове функције. 1.1. Порекло језика и његов развој (научне и наивне представе о пореклу језика). 1.2 Лингвистика као наука о језику. 2. Појам културе и цивилизације. 2.1. Преглед теорија о култури и цивилизацији: рационалистичке и метафизичко-ирационалистичке теорије културе. 2.2. Елементи културе: култура као систем симболичких облика (симбол, алегорја, знак и језик), магија, религија, мит. 2.3. Психоаналитичка теорија архетипова и митова К. Г. Јунга: симбол као искуство колективно несвесног; симболи – конкретизације архетипова. 3. Антропологија и културологија. 4. Распрострањеност језика и култура и њихова разноликост. 5. Настанак цивилизација и њихова обележја. 5.1. Древне цивилизације: Сумер, Вавилон, Египат, Лепенски Вир, Грчка. 5.2. Одлике културе Истока и Запада. 5.3. Хришћанска цивилизација. 6. Проблем односа између језика и културе: језик као компонента и оруђе културе. 6.1. Веза између појединачних култура и језика. 6.2. Заједнице језичких корисника. 6.3. Језик и културни идентитет. 6.4. Теоријска промишљања о односима између језика, културе и мишљења (В. Хумболт, Ф. Боас, Е. Сапир и Б. Ли Ворф) и рађање антрополошке лингвистике / етнолингвистике. 6.5. Теорија језичке релативности. 7. Одједи теорије језичке релативности у савременим истраживањима односа између језика и културе. 7.1. Лексикон као кључ за културну психологију (у теорији Ане Вјежбицке). 7.2. Етнолингвистичка школа Никите Толстоја. 7.3. Основне поставке лингвокултурологије: интерсемиотичка транспозиција; предмет лингвокултуролошких истраживања – безеквивалентна лексика, лексичке и концептуалне празнине, јединице које чувају трагове обичаја, обреда, веровања; јединице у које су уграђени стереотипи, архетипови, симболи и сл. 7.4. Фразеолошки и паремиолошки фонд као садржатељ културних информација. 7.5. Пример 1: примена методе бинарних опозиција у фразеологији (бог–ђаво, леп–ружан, добар–зао, истина–лаж). 7.6. Пример 2: слика природе вербализована језичким јединицама окупљеним око лексема <i>камен, земља, дрво, змија</i> .		
Required Reading: 1. Бернард Комри, Стивен Метјуз и Марија Полински, <i>Атлас језика</i> , Вараждин: Станек д.о.о., 2003. 2. Милорад Радовановић, <i>Социolingвистика</i> , Нови Сад: Издавачка књижевна Зорана Стојановића, 2003. 3. Ранко Бугарски, <i>Језик и култура</i> , Београд: Библиотека ХХ век, 2005. 4. Едвард Сапир, <i>Језик</i> , Нови Сад: Дневник, 1992. 5. Бенџамин Ли Ворф, <i>Језик, мисао, стварност</i> , Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1979. 6. Никита Толстој, <i>Језик словенске културе</i> , Ниш: Просвета, 1995. 7. Цери Мур, <i>Увод у антропологију: теорије и теоретичари културе</i> , Загреб: Наклада Јасенски и Турк, 2002. 8. Сретен Петровић, <i>Културологија</i> , Београд: Чигоја штампа, 2005.		
Weekly Contact Hours:	Lectures: 2	Practical work:
Teaching Methods:		

Теоријска настава: монолошка, дијалoшка метода, проблемски тип излагања.

Knowledge Assessment (maximum of 100 points):

Pre-exam obligations	points	Final exam	points
Active class participation	10	written exam	45
Practical work		oral exam	
Preliminary exam(s)	45	
Seminar(s)			

The methods of knowledge assessment may differ; the table presents only some of the options: written exam, oral exam, project presentation, seminars, etc.